

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ,
perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa**

Et In octo Partes ... distincta ...

De Deo Vno, & Trino

Vindalium, 1646

Sect. V. De immutabilitate, & æternitate Dei,

urn:nbn:de:hbz:466:1-38742

de vbiq[ue]itatem participabit diuinæ
longe inferiorem; cūm Deus ita sit vbi-
que , vt repugnet aliquid produci , in
quo ipse non sit, aut quòd præsentiam
suam ad spatum aliquod finitum con-
trahat.

SECTIO V.

*De Immutabilitate, &
Æternitate Dei.*

CONCLVSIONE I.

Deus, isque solus est immutabilis.)
Prior pars est certa ex fide , vt fa-
tis potest colligi, tum ex Scriptura sa-
cra Malach. 3. Ego enim Dominus , &
non mutor. Iacobi 1. Apud quem non
est transmutatio , nec vicissitudinis
obumbratio , &c. tum ex definitione
Concilij Lateranensis relata in capite
firmiter. Ratio autem est quia si Deus
est mutabilis, hoc est vel secundum sub-
stantiam, vel secundum accidentia: non
primum, quia cum sit ens à se , ab alio
generari, aut corrumphi non potest ; non
secundum, quia Deus non est capax vi-

lius accidentis ex dictis capite 3. Confirmatur, nam Deus non potest mutari mutatione perfectiua, cum habeat in se plenitudinem essendi, neque amissiua, cum habeat omnia eadem necessitate & independentia qua est.

Posterior pars est etiam de fide, ut colligitur ex verbis illis 1. ad Timoth. 6. Qui solus habet immortalitatem, id est, immutabilitatem, ut explicant Patres, & præclarè inter alios noster Bernardus sermone 81. in Cant. Ratio vero est, quia quidquid est præter Deum, est creatura; at omnis creatura pender à Deo quoad sui productionem, & conservationem, potestque ab eo in nihilum redigi, & ita quoad substantiam mutari; cumque non sit omnino simplex, & infinitè perfecta, potest nouas qualitates recipere, & aliis priuari, potest etiam ab uno in alium locum transferri, cum non sit immensa; & tandem, si est intellectualis, in suis electionibus aliquaque operationibus internis varias mutationes subire potest.

CONCLVSION II. Deus est vere & propriè æternus.) Est de fide, ut potest colligi ex Scriptura, Deuteronomij 32. Viuo ego in æternum, dicit Dominus. Psal. 101. Tu autem idem ipse es,

& anni tui non deficiunt, tum ex Symbolo Athanasij, vbi ita habetur: Aeternus Pater; aeternus Filius, aeternus Spiritus sanctus. Tum denique ex capite firmiter, vbi idem statuitur.

Ratio autem a priori sumitur ab immutabilitate Dei, siquidem illud est aeternum quod, habet necessariam & immutabilem permanentiam in esse: Deus hoc habet, cum sit ens a se, & ab alio independens; quare vere & propriè est aeternus. Confirmatur, nam ens absolutè necessarium non potest habere initium vel finem essendi; at hoc est habere durationem infinitam, adeoque esse aeternum.

„ Nota. aeternitatem communiter a Theologis, ex Boëtio sic describi. Aeternitas est interminabilis vita, tota simul, & perfecta possessio. Dicitur perfecta possessio, quia res essentialiter aeternam perfectè possidet vitam, ut per nullam potentiam ab ea unquam excidere possit. Dicitur, tota, ad denotandum bonum illud non possideri per partes, & successivè sed totum simul quoad integrum suam perfectionem, & latitudinem. Ibi, inquit Augustinus, in Psal. 101. nihil est praeteritum, quasi iam non sit, nihil est futurum, quasi nondum sit;

non est ibi nisi est, non est ibi fuit, & erit. Vnde Pater æternus quotidie dicere potest ad Filium. Ego hodie genui te, quia eum genuit in æternitate, quæ non habet præteritum, aut futurum, sed est tota semper simul. Dicitur tandem, interminabilis vitæ, quia æternitas est duratio vitæ perfectissimæ, qualis ea est quæ principio ac fine caret.

Nota 2. prædictam descriptionem æternitatis durationi Dei perfectè competere; ea enim non distinguitur à substantia Dei, quæ principio & fine caret, adeoque est interminabilis: caret etiam partibus sibi inuicem succendentibus, ac proinde totum suum esse simul habet. Deus tandem est perfectissimè viuens, vitamque modo perfectissimo, nempe à se possidet. Nec refert quod Scriptura Deo interdum tribuat varias temporum differentias: ita enim loquitur, ut ostendat durationem Dei, etsi in se inuisibilem, complecti omnia tempora, iisque coexistere, sicut anima rationalis coexistit corpori quanto, & punctū in medio circuli positum toti circumferentiae. Hinc autem collige, nihil propriè esse æternum præter Deum, etsi nonnulla illius æternitatem impropriè participa-

re dicantur, siue quia diu durant, siue quia nunquam desinunt, &c.

„ Quæres, quomodo se habeat æternitas diuina, cum coexistentia prædicta. Respondeo 1. æternitatem ab ea aliquo modo distingui, quatenus æternitas dicit præcisè durationem Dei, coexistentia verò connotat simultaneam aliorum durationem. 2. talem coexistentiam necessario oriri ex æternitate durationis diuinæ, supposita quarundam rerum creatione: eo ipso enim quod Deus æternus est, sequitur nihil unquam existere cuius ipse durationi non coexistat. 3. licet æternitas Dei sit prolsus immutabilis, variatione aliquam in dicta coexistentia reperiri prout ipsum tempus in se variatur. Dicimus enim Deum hodie non coexistere diei hesternæ, aut crastinæ, nec cras coextitum hodiernæ, &c.

C O N C L V S I O I I I . Æuum est duratio indivisibilis & tota simul.) Est communis contra Bonaventuram, eaque ratione probatur: nam cum duratio nihil aliud sit, quam ipsum esse rei ut permanens; non potest esse in duratione successiva, nisi res ipsa quæ durat, habeat in se successionem aliquam, ut patet in tempore, quod non alia de causa est suc-

cessuum , nisi quia motus cuius est duratio , habet in se partes priores & posteriores; at qui æx interna , ut Angeli , non habent in se ullam successionem , sed sunt entia indivisibilia & tota simul : ergo neque æxum , quod est eorum duratio , talem successionem ferre potest . Confirmatur: nam si in permanentia Angeli in suo esse contingeret successio , similiter dici posset , in æterna Verbi generatione successionem reperiri , cum ea semper duret , iuxta illud Psal. 2. Ego hodie genui te.

Neque tamen propterea æxum adæquandum est æternitati : haec enim neque in se , neque in sibi adiunctis successionem patitur ; & ex intrinseca necessitate est indeficiens , seu continens actu vim coexistendi durationi infinitæ . At duratio Angeli in sibi adiunctis successionem aliquam pati potest , habetque duntaxat infinitatem quandam negatiuam , & secundum quid , quatenus non finitur tempore .